

prima instanță: S. Bleșceaga
(Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău)
instanța de apel: N. Budăi, L. Popova, M. Guzun
(Curtea de Apel Chișinău)
instanța de recurs: V. Clevadî, Iu. Cimpoi, Iu. Sîrcu
(Curtea Supremă de Justiție)

dosarul nr. 2rh-213/17

Î N C H E I E R E

29 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Mariana Pitic, Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, cererea de revizuire depusă de Lungu Dumitru, Lungu Sergiu și Lungu Vasile,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Lungu Dumitru împotriva Angelei Cepraga și Feodor Filipașcu cu privire la apărarea dreptului de vecinătate și cererea reconvențională a Angelei Cepraga împotriva lui Dumitru Lungu cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului prin demolarea construcțiilor neautorizate,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 mai 2011, prin care recursul declarat de Lungu Dumitru împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2010, a fost considerat inadmisibil,

c o n s t a t ă

La 09 aprilie 2009, Lungu Dumitru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Angelei Cepraga și Feodor Filipașcu, solicitând obligarea lui Filipașcu Feodor să demoleze construcția auxiliară construită neautorizat în apropierea nemijlocită a casei de locuit și să strămute apeductul care trece direct prin curtea casei sale de locuit, precum și obligarea Angelei Cepraga să demoleze casa de locuit construită neautorizat pe hotarul curții casei de locuit ce-i aparține.

La 12 martie 2010, Cepraga Angela a înaintat acțiune reconvențională împotriva lui Dumitru Lungu, prin care a solicitat demolarea construcției din lemn (șopron) care se mărginește cu casa de locuit proprietate privată, demolarea gropii de canalizare și veceului construit neautorizat, precum și a gardului construit neautorizat care îngrădește parcela de teren atribuită în folosință comună.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 iulie 2010, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea lui Dumitru Lungu și admisă parțial acțiunea reconvențională a Angelei Cepraga. S-a obligat Lungu Dumitru să demoleze gardul și construcția neautorizată șopron din lemn situată în XXXXX, care se mărginește cu casa de locuit proprietate privată a Angelei Cepraga. S-a încasat din contul lui Lungu

Dumitru în beneficiul Angelei Cepraga suma de 100 lei cu titlu de taxă de stat. În rest, acțiunea reconvențională a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2010, a fost respins apelul declarat de Lungu Dumitru și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 iulie 2010.

La 01 martie 2011, Lungu Dumitru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2010 și hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 iulie 2010, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii inițiale și respingere a celei reconvenționale.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 04 mai 2011, recursul declarat de Lungu Dumitru a fost considerat inadmisibil.

La 09 iunie 2011, Lungu Dumitru a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 mai 2011, solicitând admiterea cererii și casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 mai 2011, deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2010 și hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 iulie 2010.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 februarie 2012, cererea de revizuire depusă de Lungu Dumitru a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

La 15 martie 2012, Lungu Dumitru a mai depus o cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 mai 2011, care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 30 mai 2012.

La 10 august 2017, fiii lui Lungu Dumitru (a.n. XXXXX) - Lungu Dumitru (a.n. XXXXX), Lungu Sergiu și Lungu Vasile au depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 mai 2011, solicitând înlocuirea în proces a reclamantului Lungu Dumitru cu succesorii acestuia în drepturi – Lungu Dumitru, Lungu Sergiu și Lungu Vasile, admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 mai 2011, deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2010 și hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 iulie 2010, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea cererii de revizuire, cu referire la prevederile art. 449 lit. b) și g) CPC, revizuienții au invocat că potrivit deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 16/14-14 din 20 iunie 1996 i-a fost repartizat lotul de teren cu suprafața de 330 m.p. din XXXXX. Iar, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2011 acțiunea lui Lungu Dumitru a fost admisă parțial, fiind recunoscut ilegal refuzul Consiliului municipal Chișinău în transmiterea terenului aferent imobilului menționat cu obligarea Consiliului municipal Chișinău să emită actul administrativ prin care să-i transmită, conform deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 16/14-14 din 20 iunie 1996, în proprietate, fără plată, terenul aferent imobilului din XXXXX.

Indică Lungu Dumitru, Lungu Sergiu și Lungu Vasile că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 decembrie 2011, hotărârea Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2011 a fost menținută. Ulterior, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 iulie 2012, a fost admisă cererea de revizuire a Angelei Cepraga, Feodor Filipașcu și Victor Filipașcu, s-a casat decizia Curții Supreme de Justiție din 21 decembrie 2011 și hotărârea Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2011, cauza fiind restituită

spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău. Privitor la ilegalitatea încheierii Curții Supreme de Justiție din 04 iulie 2012, Lungu Dumitru a sesizat Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, fiind inițiată o procedură de reglementare amiabilă. Astfel, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 09 noiembrie 2016, a fost admisă cererea de revizuire depusă de reprezentantul Guvernului la Curtea Europeană a Drepturilor Omului – Agentul Guvernamental - Marin Gurin și casată încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 iulie 2012 cu pronunțarea unei noi hotărâri sub formă de încheiere privind respingerea ca fiind inadmisibilă a cererii de revizuire depusă de către Angela Cepraga, Filipașcu Feodor și Filipașcu Victor împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 decembrie 2011. Totodată, s-a recunoscut violarea drepturilor lui Lungu Dumitru garantate de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

Astfel, consideră revizuienții că există circumstanțe și fapte noi care impun revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 mai 2011, deoarece constatările instanțelor de judecată în prezenta cauză sunt absolut eronate și urmează a fi revizuite prin prisma faptelor constatate prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2011.

La 08 noiembrie 2017, în adresa intimaților Cepraga Angela și Filipașcu Fiodor a fost expediată spre cunoștință copia cererii de revizuire cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la aceasta.

La 20 noiembrie 2017, avocatul Chirtoacă Rodica, din numele intimatei Cepraga Angela, a depus referință la cererea de revizuire, în care a indicat asupra netemeinicii acesteia, solicitând respingerea cererii ca fiind inadmisibilă.

Alte referințe nu au parvenit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 noiembrie 2017, Lungu Dumitru a fost înlocuit cu succesorii săi în drepturi - Lungu Dumitru, Lungu Sergiu și Lungu Vasile.

Studiind materialele dosarului și verificând argumentele invocate în cererea de revizuire depusă de Lungu Dumitru, Lungu Sergiu și Lungu Vasile, în raport cu obiecțiile expuse în referința intimatei Cepraga Angela, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție o consideră neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Potrivit art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) și g) CPC, revizuirea se declară în cazul în care: au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuiențului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii; Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul

Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, în cazul când se invocă temeiul de revizuire – devenirea cunoscută a unor circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente. Esențial este ca revizuientul să nu fi știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe (sau fapte) și nici să nu fi avut posibilitatea de a le cunoaște, dar să fi existat până la momentul pronunțării hotărârii și care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă. De asemenea, este absolut necesar ca circumstanțele și faptele respective să fie fundamentale și obligatorii pentru a justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

La cazul prezentei spețe, instanța de revizuire consideră că motivul invocat în susținerea cererii de revizuire și anume, pronunțarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2011, menținută ulterior prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 decembrie 2011, nu constituie temei concludent de admitere a cererii de revizuire și reexaminare a cauzei în fond.

Or, hotărârea Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2011, invocată de către revizuienții Lungu Dumitru, Lungu Sergiu și Lungu Vasile ca circumstanță nou-descoperită, a fost emisă cu o dată ulterioară datei emiterii deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 mai 2011 și respectiv, nu poate fi considerată circumstanță care ar fi existat până la momentul pronunțării deciziei a cărei revizuire se cere, în speță, 04 mai 2011 și care nu a fost și nu a putut fi cunoscută revizuienților prin prisma art. 449 lit. b) CPC.

Mai mult ca atât, hotărârea Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2011, devenită irevocabilă la 21 decembrie 2011, a fost invocată drept temei de revizuire și în cererea de revizuire depusă de Lungu Dumitru la 15 martie 2012, respinsă ca inadmisibilă prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 30 mai 2012.

Astfel, instanța de revizuire s-a pronunțat deja asupra admisibilității temeiului enunțat, calificându-l ca inacceptabil și neconcludent pentru a retracta o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă.

Totodată, Lungu Dumitru, Lungu Sergiu și Lungu Vasile au invocat ca temei de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 mai 2011 și prevederile art. 449 lit. g) CPC, din sensul cărora rezultă că poate constitui drept temei de admitere a cererii de revizuire inițierea de Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a unei proceduri de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova, în care reclamantul invocă încălcarea unui drept sau a unei libertăți fundamentale ale omului în cauza a cărei act judecătoresc se solicită a fi revizuit.

La caz însă, prin cererea depusă de Lungu Dumitru la Curtea Europeană a Drepturilor Omului contra Moldovei, ultimul se plânge în temeiul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților

Fundamentale de admiterea nemotivată a revizuirii în altă cauză civilă, fapt ce nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. g) CPC.

Prin urmare, argumentele enunțate sunt arbitrare și nu pot fi considerate ca temeiuri acceptabile pentru revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 mai 2011, or acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute de lege care ar justifica răsturnarea soluției pronunțate prin decizia supusă revizuirii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție evidențiază că procedura de revizuire prevăzută de art. art. 449-453 CPC servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea de la Strasbourg în speța *Roșca c. Moldovei*, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6 paragraf 1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat, care constituie principiul executării hotărârilor definitive.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare.

În această ordine de idei, având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de revizuire reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de Lungu Dumitru, Lungu Sergiu și Lungu Vasile, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că temeiurile invocate de către revizuienți sunt în contradicție cu prevederile art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de Lungu Dumitru, Lungu Sergiu și Lungu Vasile ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Lungu Dumitru, Lungu Sergiu și Lungu Vasile, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 mai 2011, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Lungu Dumitru împotriva Angelei Cepraga și Feodor Filipașcu cu privire la apărarea dreptului de vecinătate și cererea reconvențională a Angelei Cepraga împotriva lui Dumitru Lungu cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului prin demolarea construcțiilor neautorizate.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Luiza Gafton